

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

při realizaci trvalé připomínky Velké brněnské synagogy
(dále jen „Memorandum“)

I.

Smluvní strany

Židovská obec Brno

Zastoupena: JUDr. Jáchymem Kanarkem, předsedou
se sídlem: třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno
IČO: 49465473
(dále jen „ŽOB“)

a

Brno Property Development, a.s.

zastoupený: ■■■■■■■■■■ na základě plné moci
se sídlem: Purkyňova 2121/3, Nové Město (Praha 1), 110 00 Praha
IČO: 05639506
(dále jen „Vlastník“)

a

Jihomoravský kraj

zastoupený: Mgr. Janem Grolichem, hejtmanem
se sídlem: Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
IČO: 70888337
(dále jen „Kraj“)

a

Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná výzkumná instituce

zastoupený: Mgr. Michalem Přichystalem, ředitelem
se sídlem: Kaloudova 1321/30, Husovice, 614 00 Brno
IČO: 48511005
(dále jen „Ústav archeologické památkové péče, v.v.i.“)

II.

Preambule

- 1) V prostoru dnešních ulic Přízova a Spálená, parc. č. 1060/5, k.ú. Trnitá (dále jen „předmětný prostor“) byla v letech 1855–1939 umístěna Velká synagoga. Jednalo se o první novodobou brněnskou synagogu, která byla zásadním místem druhé existence židovského etnika na území města Brna. Její zánik úzce souvisí s nástupem totalitního režimu, kdy v nočních hodinách 17. března 1939 došlo nacistickými oddíly k vypálení synagogy a následně k její demolici. Existence této stavby a její tragický zánik není dosud reflektován. ŽOB byla původním vlastníkem prostoru, nedělá si žádné nároky ani další práva k pozemku.

III.

Úvodní ustanovení

- 1) Smluvní strany se společně rozhodly hledat možnosti, jak v předmětném prostoru trvale připomenout existenci Velké synagogy včetně jejího zániku, reflektující její význam v dějinách města Brna, a také jako výraz fatálních projevů antisemitismu a nenávisti.

IV.

Předmět

- 1) Vlastník předmětného prostoru je Brno Property Development, a.s.
- 2) Vlastník, Kraj a ŽOB prohlašují, že budou hledat možnosti a vhodné formy, jak trvale a důstojně připomenout stavbu někdejší Velké synagogy. Mezi vhodné možnosti a formy patří uskutečnění badatelského archeologického výzkumu v předmětném prostoru a prezentace výsledků tohoto výzkumu. Dále uskutečnění pietních akcí a festivalu židovské kultury ŠTETLFEST v předmětném prostoru, a to do doby realizace budoucí výstavby. Trvalé umístění objektu „poeziomat“ v blízkosti předmětného prostoru. A nakonec reflexe stavby někdejší Velké synagogy v rámci budoucí výstavby, avšak takové, která nenaruší logické hmotové a urbanisticko architektonické řešení zástavby této proluky. Konkrétní forma reflexe bude předmětem návrhu Vlastníka při zpracování projektové dokumentace, která bude projednána s ŽOB a Krajem.
- 3) Předmětný prostor je od demolice Velké synagogy nedotčený jakoukoliv výstavbou. Hledání vhodných forem trvalé připomínky Velké synagogy tak souvisí s budoucím stavebním záměrem Vlastníka v předmětném prostoru.
- 4) ŽOB výslovně souhlasí se zástavbou pozemku pro účely rezidentní výstavby v předmětném prostoru v intencích okolní zástavby a územnímu plánu města Brna. Předmětné aktivity připomínky někdejší Velké synagogy nemají vliv na budoucí výstavbu, s čímž ŽOB výslovně souhlasí a prohlašuje, že nebude proti záměru výstavby Vlastníka v rámci žádného správního řízení brojít.
- 5) Vlastník prohlašuje, že v srpnu 2026 poskytne za symbolickou úplatu 1.000 Kč předmětný prostor ŽOB pro uskutečnění pietních akcí festivalu židovské kultury ŠTETLFEST. V případě dalších aktivit se v dobré víře Vlastník a ŽOB dohodnou za obdobných podmínek na dalších aktivitách.
- 6) ŽOB prohlašuje, že bude Vlastníka dopředu informovat o chystaném programu a záměrech v předmětném prostoru, a prezentovat na svých propagačních materiálech Vlastníka jako partnera festivalu.
- 7) Vlastník prohlašuje, že od března 2026 poskytne předmětný prostor k uskutečnění badatelského archeologického výzkumu.
- 8) Ústav archeologické památkové péče, v.v.i. prohlašuje, že učiní veškeré kroky k provedení badatelského archeologického výzkumu v předmětném prostoru ve smyslu Memoranda v rozsahu dle přílohy č. 1 Memoranda.
Maximální náklady na realizaci badatelského výzkumu budou hrazeny následovně:
 - Vlastník ve výši 800.000,- Kč
 - Ústav archeologické památkové péče, v.v.i. (v rámci dotace na podporu činnosti poskytnuté Ústavu archeologické památkové péče, v.v.i. Krajem) ve výši 800.000,- Kč.
- 9) Vlastník prohlašuje, že bude při stavební činnosti v předmětném prostoru postupovat v souladu s ustanoveními zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Vlastník zajistí na vlastní náklad hrubé výkopové práce a odstranění betonových panelů pro umožnění prací na badatelském archeologickém výzkumu.
- 11) ŽOB zajistí na svých akcích publicitu a propagaci Kraje a bude se podílet na prezentaci výsledků badatelského archeologického výzkumu.
- 12) ŽOB prohlašuje, že bude s Vlastníkem hledat vhodné místo k trvalé instalaci objektu „poeziomat“, v předmětném prostoru nebo jeho těsné blízkosti.

- 13) Náklady na realizaci trvalé připomínky bude hradit ŽOB. V případě, kdy s realizací vhodné připomínky vzniknou větší finanční výdaje, ŽOB prohlašuje, že bude usilovat o získání prostředků k realizaci z veřejných a soukromých zdrojů.

V.

Závěrečná ustanovení

- 1) Smluvní strany chtějí na projektu spolupracovat a postupovat v součinnosti tak, aby mohlo být dosaženo deklarovaného cíle.
- 2) Memorandum předpokládá vznik dílčích smluv mezi smluvními stranami a dalšími subjekty, které budou reagovat na konkrétní události a potřeby spojené s projektem.
- 3) Memorandum se uzavírá na dobu určitou do 31.12.2028.
- 4) Memorandum je možné po vzájemné dohodě zúčastněných stran podle potřeby měnit nebo doplňovat formou písemně uzavřených dodatků.
- 5) Memorandum je možné písemně vypovědět s tříměsíční výpovědní lhůtou. Výpovědní lhůta začíná plynout prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla výpověď doručena poslední smluvní straně.
- 6) Smluvní strany souhlasí se zveřejněním Memoranda.
- 7) Memorandum se vyhotovuje ve 4 vyhotoveních, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom vyhotovení.
- 8) Uzavření Memoranda bylo schváleno na schůzi Představenstva Židovské obce Brno dne 10.11.2025, číslo rozhodnutí 097/25 a
- 9) Uzavření Memoranda bylo schváleno na 35. schůzi Rady Jihomoravského kraje konané dne 20.11.2025 usnesením č. 2475/25/R35.

V Brně dne 23.1.2026

Židovská obec Brno

JUDr. Jáchym Kanarek
předseda

V Brně dne 23.1.2026

Brno Property Development, a.s.

na základě plné moci

V Brně dne 16.12.2025

Jihomoravský kraj

Mgr. Jan Grolich

hejtman

V Brně dne 23.1.2026

Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná výzkumná instituce

Mgr. Michal Přichystal

ředitel